

Meini Prawf Cymeradwyo ar gyfer TGAU Cymraeg Ail iaith

Cynnwys

- 1. Cyflwyniad**
- 2. Nodau ac amcanion**
- 3. Cynnwys y pwnc**
- 4. Amcanion asesu a'u pwysoliadau**
- 5. Cynllun asesu**
- 6. Teitlo**

Dylid darllen y ddogfen hon, Meini Prawf Cymeradwyo, ar y cyd â'r Amodau Cydnabod Safonol ac Egwyddorion Cymwysterau TGAU (2016).

Cyflwyniad

1. Bydd Cymwysterau Cymru ond yn cymeradwyo i'w dyfarnu yng Nghymru y manylebau hynny sy'n bodloni'r holl ofynion yn y ddogfen hon, ynghyd â'r rheiny a amlinellir yn Egwyddorion Cymwysterau TGAU a'r Amodau Cydnabod Safonol.

DRAFT

Nodau ac amcanion pwnc

Amcanion y cymhwyster Cymraeg Ail Iaith yw:

- galluogi dysgwyr i ddeall a defnyddio'r Gymraeg ar gyfer amrywiaeth o ddibenion a chynulleidfaoedd;
- datblygu sgiliau a strategaethau dysgu iaith er mwyn galluogi dysgwyr i:
 - gyfathrebu a rhyngweithio'n hyderus a digymell mewn sefyllfaoedd perthnasol a chyd-destunau penodedig, ac i
 - ddatblygu eu gafael ar y Gymraeg ymhellach;
- datblygu sgiliau gwranddo, siarad, darllen ac ysgrifennu mewn modd integredig, gan bwysleisio sgiliau gwranddo a siarad;
- paratoi dysgwyr i ddefnyddio'r Gymraeg mewn astudiaethau pellach, yn y gweithle ac yn eu cymunedau;
- meithrin chwilfrydedd ynglŷn â'r Gymraeg a mwynhad ohoni, er mwyn galluogi dysgwyr i fod yn ymwybodol o fuddion defnyddio'r Gymraeg.

Cynnwys y pwnc

Rhaid i fanylebau TGAU Cymraeg Ail Iaith:

- adlewyrchu nodau ac amcanion y pwnc yn y cynnwys;
- bennu ystod o gyd-destunau bras i'w haddysgu a'u hasesu sydd, yn eu cyfanrwydd, yn berthnasol ac i ddysgwyr ac yn briodol i'w hystod oedran, eu diddordebau a'u haeddfedrwydd;
- annog dysgwyr i wneud cysylltiadau priodol gyda rhannau eraill o'r cwricwlwm er mwyn meithrin a dwysáu eu sgiliau dwyieithrwydd;
- adeiladu ar y sgiliau a bennir yn y Rhaglen Astudio ar gyfer Cyfnodau Allweddol 2 a 3 y Cwricwlwm Cenedlaethol, a gosod sylfaen briodol ar gyfer astudio Safon Uwch;
- fod yn addas i'w haddysgu dros ddwy-flynedd o fewn 120 o oriau dysgu o dan arweiniad.

Sgiliau iaith

Rhaid i fanylebau sicrhau cyfleoedd i ddatblygu ac i asesu sgiliau gwranddo, siarad, darllen ac ysgrifennu mewn modd integredig.

Rhaid i fanylebau sicrhau fod dysgwyr yn medru:

Gwranddo:

- deall ac ymateb i wahanol fathau o iaith lafar gan un neu fwy o siaradwyr mewn sefyllfaoedd cyhoeddus a chymdeithasol, er enghraifft sgysrsiau, cyflwyniadau, adroddiadau newyddion a rhaglenni teledu;
- deall y brif neges, y prif bwyntiau, manylion penodol a gwahanol safbwyntiau sy'n cael eu cyfathrebu ar lafar mewn darnau hir a byr.

Siarad:

- cyfathrebu a rhyngweithio'n ddigymell ac yn effeithiol at wahanol ddibenion, gan gynnwys cyfleu gwybodaeth, mynegi a chyfiawnhau barn, a gofyn ac ateb cwestiynau;
- defnyddio ystod o strategaethau i gefnogi a chynnal cyfathrebu effeithiol, gan gynnwys gofyn cwestiynau er mwyn cael eglurhad o ystyr a chael gwybodaeth;
- cynnal sgysiau a thrafodaethau gan wneud cyfraniadau estynedig a chyfuno amrywiaeth o frawddegau a phatrymau iaith;
- defnyddio patrymau iaith syml yn gywir;
- defnyddio gwahanol amserau'r ferf;
- addasu iaith yn briodol ar gyfer gwahanol gynulleidfaoedd ac ystod o sefyllfaoedd, gan ddefnyddio cywair priodol, ynganu'n glir a goslefu'n briodol.

Darllen:

- deall ac ymateb i iaith ysgrifenedig ar wahanol ffurfiau a ysgrifennwyd at amrywiaeth o ddibenion ac ar gyfer amrywiaeth o gynulleidfaoedd, gan gynnwys:
 - gohebiaeth,
 - erthyglau,
 - gwybodaeth ar-lein,
 - deunyddiau marchnata,
 - testunau llenyddol,
 - gwybodaeth ddiagramatig,
 - gwybodaeth gyhoeddus,
 - a chyfarwyddyd;
- deall y brif neges, y prif bwyntiau, manylion penodol a gwahanol safbwyntiau mewn amrywiaeth o destunau ysgrifenedig hir a byr, syml a chymhleth, sydd yn defnyddio gwahanol amserau'r ferf;
- dirnad ystyr o fewn amrywiaeth o destunau ysgrifenedig hir a byr, gan gynnwys rhai sydd yn ymdrin â phynciau haniaethol, deunydd anghyfarwydd a pheth iaith fwy cymhleth, gan ddehongli ystyron ymhlyg lle bod hynny yn briodol;
- gallu sganio am wybodaeth benodol o fewn deunydd ysgrifenedig estynedig ac aml-ffurf.

Ysgrifennu:

- ysgrifennu'n effeithiol at wahanol ddibenion;

- ysgrifennu yn gywir wrth ddefnyddio brawddegau, patrymau iaith a geirfa syml a chyfarwydd i gyfleu ystyr a gwybodaeth yn effeithiol;
- ysgrifennu'n estynedig a dealladwy er mwyn cyfleu ffeithiau, syniadau a safbwyntiau ar gyfer gwahanol gynulleidfaoedd ac at wahanol ddibenion, gan gynnwys ysgrifennu:
 - disgrifiadol ac adroddiadol,
 - perswadiol a chyfarwyddiadol,
 - creadigol a dychmygus,
 - beirniadol / mynegi barn;
- defnyddio ystod o wahanol ffurfiau ysgrifenedig, er enghraifft llythyrau, negeseuon e-bost, erthyglau, dyddiaduron, poster, storïau a blogiau;
- defnyddio patrymau iaith syml yn gywir;
- defnyddio gwahanol amserau'r ferf;
- gwneud defnydd creadigol o iaith, gan amrywio ac addasu geirfa a phatrymau iaith, arddull a chywair yn fwriadol at wahanol ddibenion;
- addasu iaith yn briodol, gan gynnwys iaith a chywair, ar gyfer gwahanol gynulleidfaoedd ac ystod o sefyllfaoedd;
- cyfieithu testunau byr a syml o Saesneg i'r Gymraeg i gyfleu'r brif neges ac ystyr gan wneud defnydd cywir o iaith.

Gofynion iaith a gramadeg

Rhaid i fanylebau TGAU Cymraeg Ail Iaith sicrhau bod dysgwyr yn arddangos eu bod yn defnyddio'r wybodaeth a dealltwriaeth ganlynol o iaith a gramadeg wrth gyfathrebu yn y Gymraeg.

[Manylion i'w hychwanegu]

Amcanion asesu

Rhaid i'r asesiad o'r wybodaeth, y ddealltwriaeth a'r sgiliau sy'n ofynnol yn y fanyleb dargedu'r amcanion asesu canlynol, yn unol â'r pwysoliadau a roddir:

Amcanion Asesu		Pwysoliad
AA1	Gwranddo – deall ac ymateb i wahanol fathau o iaith lafar mewn cyd-destunau amrywiol	20%
AA2	Siarad – cyfathrebu a rhyngweithio'n effeithiol mewn gwahanol sefyllfaoedd a chyd-destunau	30%

AA3	Darllen – deall ac ymateb i amrywiaeth o iaith ysgrifenedig mewn amryw o gyd-destunau	25%
AA4	Ysgrifennu – cyfathrebu'n effeithiol at wahanol ddibenion ac ar gyfer gwahanol gynulleidfaoedd	25%

Gofynion asesu

Rhaid i fanylebau TGAU Cymraeg Ail Iaith gynnwys asesiad nas cynhelir drwy arholiad, sy'n cyfrannu at 50% o bwysoliad asesiad y cymhwyster, gan adlewyrchu pwysoliad cyfunol yr amcanion asesu ar gyfer siarad a gwrando.

Rhaid i asesiadau nas cynhelir drwy arholiad gael eu cynnal ar ddyddiadau penodol a bennwyd gan y corff dyfarnu.

Rhaid i unrhyw asesiadau o sgiliau siarad sicrhau fod ddysgwyr yn gorfod cyfathrebu a rhyngweithio ar lafar yn ddigymell.

Rhaid i gynllun a threfniadau gweinyddol yr asesiadau nas cynhelir drwy arholiad sicrhau dilysrwydd a dibynadwyedd y canlyniadau.

Rhaid i TGAU Cymraeg Ail Iaith fod yn ddi-haen.

Rhaid i ddysgwyr sefyll o leiaf 75% o'u hasesiadau yn ystod blwyddyn derfynol y cwrs gan gynnwys yr holl asesiadau ar ffurf arholiad ac o leiaf hanner eu hasesiad o siarad a gwrando.

Gall y cyfarwyddiadau i ddysgwyr yn yr asesiadau fod yn y Saesneg, ond bydd rhaid i'r cwestiynau eu hunain fod yn y Gymraeg.

Rhagor o wybodaeth

Dylid cyfeirio ymholiadau ynglŷn â'r ddogfen hon at:

Ymholiadau
Cymwysterau Cymru
Adeilad Q2
Pencarn Lane
Imperial Park
Coedkernew
Casnewydd
NP10 8AR
ymholiadau@cymwysteraucymru.org

Copïau ychwanegol

Gallwch fynd at y ddogfen hon ar wefan Cymwysterau Cymru yma: